

УДК 378.147.31

О. І. Колодрубська

**«ІСТОРІЯ АРХІТЕКТУРИ ТА МІСТОБУДУВАННЯ»
У КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ У ЛЬВІВСЬКОМУ
НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

*У сучасній світовій архітектурі визнається, як своєрідне
«кредо» професії, вислів Філіпа Джонсона – «ми не
можемо дозволити собі таку розкіш – не знати
історії»*

Вступ. У організацію навчального процесу Львівського національного аграрного університету (ЛНАУ) протягом останніх років впроваджується кредитно-модульна система навчання з метою реалізації положень Болонської декларації і підвищення якості підготовки фахівців [1]. Навчання за цією системою дозволяє студентам більш самостійно вивчати матеріал, навчатися за індивідуальною та дистанційною програмами, при потребі змінити вуз та напрям фаху, а також продовжити освіту за кордоном. За твердженням Л.Гребнева, парадигма освіти за Болонською системою змінюється: «Тепер уже не людину вчать, а людина вчиться» [2].

Для підготовки методичного забезпечення та розроблення пакету індивідуальних завдань для студентів по кожній дисципліні виникає необхідність ознайомитися і вивчити структуру Європейської кредитно-трансферної і акумулюючої системи (ECTS), а це вимагає додаткового часу.

Обговорення проблеми. Курс «Історія архітектури та містобудування» розпочинає вивчення професійних теоретичних дисциплін загально-архітектурного циклу і є одним з основних у підготовці студентів напряму «Архітектура» 0601 спеціальностей «Архітектура будівель і споруд» та «Дизайн архітектурного середовища» ЛНАУ. Вивчається протягом трьох семестрів, починаючи з 2 курсу (3 семестру), включає лекції, семінарські заняття, індивідуальну, самостійну та наукову роботу, контрольні завдання і завершується іспитом у третьому та п'ятому семестрах. Структура курсу – 10,5 кредитів ECTS, лекцій – 96 год., семінарських занять – 96 год., самостійних занять – 128 год.

Цей курс є необхідним для виявлення об'єктивних законів формування середовища проживання людини, де архітектура сьогодення сьогоднішнього дня успадковує досягнення попередніх епох і водночас є відповідальною перед майбутнім. Потреба досконалого знання архітектурної спадщини зумовлена тим, що архітектурна творчість являє собою майже безперервний у часі процес

і майже кожному зодчому (архітектору чи дизайнеру) доводиться працювати в історичному середовищі, яке створювалося не одним поколінням [3].

Метою дисципліни є ознайомлення студентів з тисячолітнім розвитком архітектури різних суспільно-економічних формацій та країн світу; виявлення особливостей різних архітектурних стилів і стильових напрямів та вивчення етапів їх виникнення й розвитку; розгляд містобудівних, архітектурних, планувальних, конструктивних та художніх особливостей пам'яток архітектури у різних країнах світу; вивчення творчості видатних архітекторів та інженерів і їх архітектурної спадщини.

Завдання дисципліни – опанувати теоретичну основу курсу; професійні прийоми і засоби, які використовувалися зодчими у будівництві; навчити студентів творчо використовувати здобутки архітектурної науки та її історії у своїй практичній роботі під час проектування.

Викладання курсу починається із вступної лекції, яка передбачає знайомство з програмою курсу, його метою і завданнями, місцем у системі підготовки архітекторів і дизайнерів. На першому занятті семестру згідно з навчальними завданнями Болонської декларації, кожен студент отримує пакет завдань із зазначеними термінами виконання, який складається з:

- програми лекційного курсу та питань, які розглядаються;
- списку рекомендованої і методичної літератури;
- переліку ілюстрацій до кожної теми лекції для індивідуального альбому «Визначні архітектурні пам'ятки»;
- переліку термінів до тем лекцій для самостійного опрацювання;
- теми доповіді для семінарського заняття;
- переліку питань, які виносяться на самостійне вивчення;
- теми рисунка і теми реферату для індивідуальної роботи;
- теми наукової роботи (на 3 курсі, у 5 семестрі).

Для успішного оволодіння дисципліною студенти зобов'язані: готуватися до лекції (попередньо знайомитися з рекомендованою літературою, самостійно опрацювати терміни); працювати під час лекцій, готуватися до контролю успішності; активно працювати на семінарських заняттях; самостійно підготувати питання, які виносяться на самостійне вивчення, та доповідь на семінарське заняття; вчасно виконувати ілюстрації до кожної теми лекції для індивідуального альбому «Визначні архітектурні пам'ятки»; подати індивідуальні роботи – рисунок та реферат; представити наукову роботу.

Протягом семестру дисципліна поділяється на два модулі навчально-аудиторної роботи (НАР), а також модуль індивідуальної роботи (ІР), модуль самостійного вивчення матеріалу (СВМ) та у п'ятому семестрі - модуль

наукової роботи (НР). Семестрова оцінка з дисципліни складається із суми балів отриманих за всі модулі (НАР, ІР, СВМ, НР) (Рис. 1).

Навчально-аудиторна робота включає лекції та семінарські заняття і оцінюється системою балів поточного контролю за теоретичну підготовку до лекцій, практичну - на семінарських заняттях (опитування, тести, контрольні роботи) та підсумковий модульний контроль, який проводиться у письмовій формі (складається з двох теоретичних питань та практичного завдання – нарисувати визначну архітектурну пам'ятку).

Модуль з індивідуальної роботи оцінюється системою балів за реферат на задану тему та рисунок архітектурної пам'ятки.

Реферат на задану тему (огляд літературних видань) виконується обсягом 15-20 сторінок рукописного тексту архітектурним шрифтом з ілюстративним матеріалом архітектурних споруд (фотографії, рисунки, копії рисунків) та використаною літературою.

Рисунок визначної архітектурної пам'ятки (фасади, плани, розрізи, схеми) згідно з індивідуальним завданням виконується у чорно-білій графіці (олівець, туш, рапідграф, рейсфедер, перо) чи з кольоровим вирішенням (акварельними фарбами сірого або вохристого відтінку) на аркуші формату А3 і має ескізний характер. Техніка рисунка повинна відповідати характеру архітектури і графічними засобами передавати основні риси образу.

Модуль з самостійного вивчення матеріалу оцінюється системою балів за матеріалами самостійного опрацювання визначених тем, архітектурних термінів, підготовку доповіді на семінарське заняття, виконані ілюстрації до кожної теми лекції для індивідуального альбому «Визначні архітектурні пам'ятки».

Модуль з наукової роботи виконується в останньому семестрі вивчення дисципліни. Наукова робота включає розділи (Постановка проблеми, Аналіз досліджень і публікацій, Постанова завдання, Виклад основного матеріалу, Висновки, Бібліографічний список) обсягом 10-15 сторінок рукописного або 8-10 машинописного тексту. До тексту роботи додається ілюстративний матеріал архітектурних споруд (фотографії, рисунки, копії рисунків, схеми) – 25-30 ілюстрацій, представлених у програмі Microsoft Office PowerPoint.

Підсумковим контролем знань за семестр є іспит, що передбачає письмову відповідь студента на екзаменаційні питання, складені за програмою курсу.

Згідно кредитно-модульної системи навчання кожна дисципліна з навчального плану оцінюється за 100 бальною шкалою. На нашу думку, при вивченні курсу «Історія архітектури та містобудування» за 100 бальною шкалою необхідно оцінювати кожен семестр, так як об'єм роботи для студентів є великим, а для кращої успішності потрібні методи стимулювання.

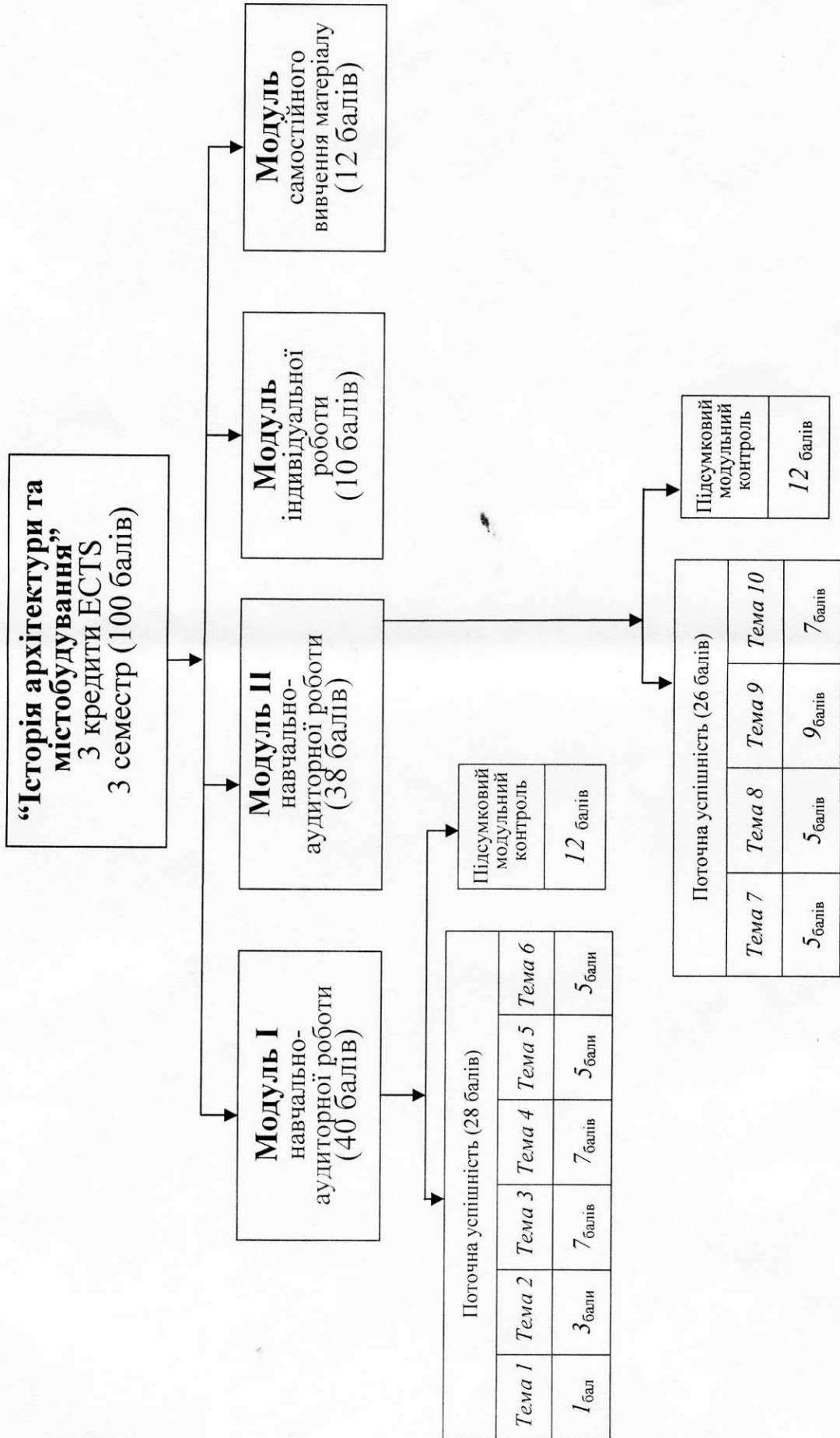

Рис.1. Розподіл балів, що присвоюються студентам у 3 семестрі.

Загальна оцінка за дисципліну визначається як середня арифметична з балів отриманих протягом трьох семестрів (Рис.2).

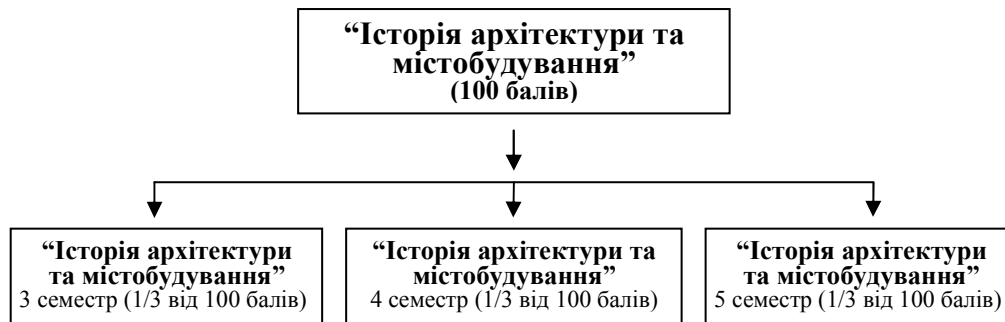

Рис.2. Розподіл балів, що присвоюються студентам за дисципліну.

Висновки. Впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу в ЛНАУ дозволяє студентам більш самостійно вивчати дисципліни та підвищувати якість своєї фахової підготовки. З метою стимулювання студентів рекомендується оцінювати кожен семестр дисципліни за 100 бальною шкалою.

Бібліографічний список

1. Боярчук В. М. Тимчасове положення про організацію навчального процесу за кредитно-модульною системою ЛДАУ / Укладачі В. М. Боярчук, В. І. Лопушняк – Львів : Вид-во ЛДАУ, 2005. – 28 с.
2. Гребнев Л. Высшее образование в Болонском измерении: российские особенности и ограничения // Л. Гребнев. – Высшее образование в России. – 2004. - №1. – С. 42.
3. Тимофієнко В. Нариси всесвітньої історії архітектури : в 4 т. / В. Тимофієнко. – К. : КНУБА, 2000. - Т.1. Архіт. Стародавнього світу. – 500 с.

Анотація

У статті на прикладі дисципліни «Історія архітектури та містобудування» розглядається впровадження кредитно-модульної системи у організацію навчального процесу Львівського національного аграрного університету.

Аннотация

В статье на примере дисциплины «История архитектуры и градостроительства» рассматривается внедрение кредитно-модульной системы в организацию учебного процесса Львовского национального аграрного университета.